

עפ"ג 39842/05/23 - ליאור דוראני נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ג 39842-05-23 דוראני(אסיר) נ' מדינת ישראל

בפני	כבוד השופט אלעזר נחלון
מערער	ליאור דוראני (אסיר)
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

החלטה

א. כללי

1. לפניי בקשה לעיכוב ביצוע עונש מאסר שהוטל על המערער, עד להכרעה בערעורו על חומרת עונשו.
ב. רקע תמציתי
2. ביום 9.9.21 הורשע המערער בעבירות של סחיטה בכוח ותקיפה הגורמת חבלה ממשית בנסיבות מחמירות. ביום 13.9.22 גזר בית משפט השלום בירושלים את דינו של המערער, והטיל עליו עונש של 400 שעות שירות לתועלת הציבור וכן צו מבחן ועונשים נלווים, תוך חריגה ממתחם העונש ההולם "בשל סיכויי שיקום ממשיים".
3. סמוך לאחר גזר הדין הודיע שירות המבחן כי התעוררו קשיים ביצירת קשר עם המערער, ועד מהרה התברר כי הוא נעצר במסגרת הליך פלילי נוסף שהוגש נגדו. על כן ביקש שירות המבחן לדון בעניינו של המערער מחדש.
4. לאחר מספר דחיות, כאשר המערער מצוי במעצר במסגרת ההליך הנוסף, החליט בית המשפט לבטל את צו המבחן ואת צו השירות לתועלת הציבור, וביום 3.4.23 הוטל על המערער במקומם עונש של חמישה עשר חודשי מאסר בפועל (בניכוי ימי מעצרו). זהו גזר הדין מושא הערעור.
5. בינתיים, לפני מספר ימים הוחלט במסגרת ההליך הנוסף על שחרורו של המערער ממעצר לקהילה טיפולית. בית המשפט שהורה על השחרור העריך כי "קיים כיום סיכוי סביר להצלחת הטיפול" (החלטה במ"ת 38202-10-22 נספח ג לבקשה).

ג. הערעור והבקשה

6. בערעורו מלין המערער על חומרת עונשו בגזר הדין החדש, תוך שעיקר חיציו מכוון לכך שבית המשפט לא המתין עם ביטול צו השירות לתועלת הציבור וצו המבחן עד שיתברר מצבו בהליך הנוסף. בפועל, כך טוען המערער,

עמוד 1

במהלך מעצרו הוא המשיך את הקשר עם הגורמים הטיפוליים וכאמור לאחרונה אף שוחרר לקהילה טיפולית. כמו כן מעלה המערער טענות נוספות שעניין חומרת עונשו.

7. בד בבד עם הגשת הערעור עתר המערער לעכב את ביצוע עונש המאסר שהוטל עליו. המערער מציין כי דחיית הבקשה לא תאפשר לו למצות את התהליך הטיפולי, וכי ממילא הוא נתון כאמור בתנאים מגבילים במסגרת ההליך הנוסף. כמו כן טוען המערער כי סיכויי הערעור גבוהים ומעלה טענות נוספות.

8. המשיבה מתנגדת לבקשה. המשיבה מציינת כי המערער שוחרר לקהילה טיפולית רק לפני מספר ימים, כך שלא ניתן לומר שהוא מצוי בעיצומו של תהליך טיפולי, וכי תהליכים טיפוליים קודמים בעניינו לא צלחו. לטענת המשיבה קבלת הבקשה "הינה מתן 'פרס'" למערער בשל ביצוע עבירות חדשות לכאורה. המשיבה טוענת גם כי משמעות קבלת הבקשה היא דחייה נוספת של מועד הדיון בערעורה, הקבוע ליום 5.7.23, שכן המערער מפנה להמלצת שירות המבחן שלא לקבוע דיון בחודשים הראשונים לאחר שילובו בקהילה הטיפולית. כמו כן טוענת המשיבה כי הסיכוי שלא יוטל על המערער עונש מאסר כלשהו "לא קיים".

9. המערער הגיב לתשובה.

10. בהסכמת הצדדים, ההחלטה בבקשה ניתנת על יסוד הכתובים.

ד. דיון והכרעה

11. דין הבקשה להתקבל.

12. כבר נקבע כי עצם הגשת ערעור אינה מעכבת את ביצוע העונש, וכי בהחלטה בבקשה מעין זו יש לשקול שיקולים שונים, מהם הנוגעים לאינטרס הציבורי ומהם הנוגעים למערער. כך, יש לשקול את האינטרס בהגנה מיידית על שלום הציבור ובטחונו מפני מי שכבר הורשע, את החשש מהימלטות מאימת הדין, ואת הפגיעה בהרתעה ובאמון הציבור שעלולה להיגרם כתוצאה מפער ממושך בין הטלת העונש ובין ריצויו. מנגד יש ליתן משקל ממש לחשש מפגיעה בחירות שיתברר בדיעבד כי הייתה שלא בצדק, הן מבחינת הפגיעה בנידון והן מבחינת הפגיעה באמון הציבור העלולה להיגרם מכך (ראו: ע"פ 111/99 שוורץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 241 (2000)).

13. עוד נקבע כי במסגרת האיזון בין שיקולים אלה יש ליתן את הדעת לשורה של נסיבות רלוונטיות, וביניהן: חומרת העבירה ונסיבותיה (המשליכות על עוצמת האינטרס הציבורי באכיפה מיידית של העונש וכן על החשש מהימלטות); משך תקופת המאסר (וזאת על מנת שהערעור לא יהפוך תיאורטי, כמו גם נוכח השלכתה על החשש מהימלטות); סיכויי הערעור; נסיבות אישיות של המערער ועברו הפלילי; ועוד (שם; וראו גם ע"פ 8115/21 דניאל נ' מדינת ישראל (5.12.2021) וע"פ 798/22 פלוני נ' מדינת ישראל (9.5.2022)).

14. במקרה שכאן, מדובר על ערעור הנוגע לסוג העונש, ולא רק למשכו, כך שקיים חשש שאם הערעור יתקבל במלואו - ואיני מביע עמדה בעניין סיכויי - יתברר בדיעבד כי חירות המערער נפגעה שלא בצדק. כמו כן חלק מן השיקולים התומכים כאמור בריצוי מידי של העונש, ובכללם הגנה על הציבור וחשש ההימלטות, מאבדים ממשקלם מקום שבו המערער מצוי ממילא תחת תנאים מגבילים בהליך אחר, ושווה בקהילה טיפולית סגורה. בנסיבות אלה, ניתן לתהות אם האינטרס הציבורי לא ייצא דווקא נשכר מכך שהתהליך הטיפולי יתקדם כל עוד לא הוברר האם גזר הדין נותר על כנו (והשוו להחלטה בע"פ 1216/21 פלוני נ' מדינת ישראל (25.2.2021) שאליה הפנה המערער). מבחינת

האינטרס הכללי בריצוי תכופ של עונש, הרי שיש לזכור כי המעשים שבהם הורשע המערער בוצעו לפני כשמונה שנים, וכי המשיבה עצמה עתרה לעכב את עונש השירות לתועלת הציבור שהוטל תחילה על המערער עד להכרעה בערעור על קולתו, וזאת למרות הפגיעה באינטרס זה (החלטה מיום 27.10.22 בעפ"ג 48407-10-22).

15. המשיבה טענה כי משמעות קבלת הבקשה היא מתן "פרס" למי שמואשם בעבירות נוספות. לטעמי, טענה מעין זו היה ניתן לטעון לו היה מדובר בבקשה לעכב את ריצוי עונש השירות לתועלת הציבור שהוטל על המערער בשל מעצרו בהליך הנוסף. אלא שבמקרה שכאן הליך זה הוא שהביא להטלת העונש החמור יותר, שאותו מבוקש לעכב. במובן זה, עיכובו של עונש זה עד שיתברר אם היה מקום להטילו, אינו מעניק למערער כל "פרס".

16. המשיבה טענה כי קבלת הבקשה תביא לדחייה של הדיון בערעורה על קולת עונשו של המערער בגזר דינו המקורי, הקבוע כאמור ליום 5.7.23. זאת, בשל עמדה שהובעה בשם שירות המבחן שלפיה בשלושת החודשים הראשונים להשתלבות בקהילה טיפולית אין לקבוע דיונים. מבלי להתייחס לשאלת תוחלת ערעור המשיבה מקום שבו דינו של המערער נגזר כאמור מחדש, הרי שהטענות מכוונות כלפי עצם ההחלטה בדבר שחרורו של המערער ממעצר לקהילה טיפולית, שכן השתלבותו שם היא שעל פי הנטען עלולה לגרום לדחייה. לא מדובר אפוא על שיקול פנימי בנוגע להחלטה בשאלת עיכוב ביצוע העונש, שהיא השאלה הרלוונטית להחלטה שכאן. מכל מקום, ככל שתוגש בקשת דחייה המותב הדן בערעור המשיבה יוכל לקבל לגביה כל החלטה שימצא לנכון.

17. נוכח האמור אני מורה על עיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל שהוטל על המערער עד להכרעה בערעור.

18. ניתן להשיג על החלטה זו לפני בית המשפט העליון.

ניתנה היום, כ"ו אייר תשפ"ג, 17 מאי 2023, בהעדר הצדדים.